

Najczęściej zadawane pytania i odpowiedzi (FAQ)

– SP „Roczna ankieta przedsiębiorstwa”

Spis treści

Informacje ogólne dotyczące badania	7
1. Które podmioty są zobowiązane do składania sprawozdania SP?	7
2. Czy podmioty, które zgodnie z ustawą o rachunkowości sporządzają uproszczone sprawozdanie finansowe dla jednostek „mikro” lub „małych”, muszą wykazywać pełne dane zgodnie z obowiązującym wzorem formularza SP?	7
Część I. „Podstawowe dane o przedsiębiorstwie”, Dział 1. „Dane o sytuacji prawno-organizacyjnej”	9
3. Jak prawidłowo wypełnić datę rozpoczęcia i zakończenia roku obrotowego w przypadku gdy jest on inny niż kalendarzowy?	9
Część I. „Podstawowe dane o przedsiębiorstwie”, Dział 2. „Rodzaje działalności przedsiębiorstwa”	9
4. Czy w Części I Dział 2 ”Rodzaje działalności przedsiębiorstwa” należy wykazywać wszystkie rodzaje działalności wykonywane przez jednostkę sprawozdawczą?.....	9
Część II. Dział 1. „Bilans”	10
5. Jak wypełniać sprawozdanie w przypadku roku obrotowego innego niż rok kalendarzowy?.....	10
6. Jak należy wykazać ujemną wartość inwestycji krótkoterminowych (linia kredytowa)?.....	10
7. W jaki sposób należy zaprezentować Należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz Udziały (akcje) własne?	10
8. Czym jest umorzenie rzeczowych aktywów trwałych (wykazane w danych uzupełniających do bilansu)?.....	11
9. Czym jest umorzenie wartości niematerialnych i prawnych (wykazanych w danych uzupełniających do bilansu)?.....	11
10. Co oznacza pojęcie należności krótkoterminowe przeterminowane?.....	11
11. Co oznacza pojęcie zobowiązania długoterminowe przeterminowane?.....	11

12. Co oznacza pojęcie zobowiązania krótkoterminowe przeterminowane?	11
13. Jak wykazywać w bilansie składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania wynikające z wdrożenia MSSF 16?	12
Część II. Dział 2. „Rachunek zysków i strat”	12
14. W której pozycji Rachunku zysków i strat należy wykazać przychody z działalności usługowej?.....	12
15. Gdzie należy wykazać produkcję własnych wyrobów przekazanych do własnych sklepów?	12
16. Czy eksport i import dotyczy także Unii Europejskiej?	13
17. Co wykazywane jest w Rachunku zysków i strat w pozycji „Opłaty i podatki”?	13
18. Gdzie w Rachunku zysków i strat ująć podatek akcyzowy w jednostkach rozliczających się wg ustawy o rachunkowości?.....	13
19. Gdzie w Rachunku zysków i strat ująć podatek akcyzowy w jednostkach rozliczających się wg Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR)?	14
20. W której pozycji formularza należy wykazać wpłaty do Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK)?	14
21. Gdzie należy wykazywać zyski i straty nadzwyczajne?	14
22. Co ujmować w dotacjach?	15
23. W jakich przypadkach może być wykazany podatek dochodowy na minusie w części bieżącej w rachunku zysków i strat?.....	15
24. Czy w bilansie w spółkach osobowych należy wykazać zysk netto przed opodatkowaniem właściciela czy po?	15
25. Czy spłatę dotacji z PFR otrzymanej w ramach tarczy antykryzysowej należy ująć w Części II Dział 2 „Dane uzupełniające” wiersz 76 „Wydatki na spłatę zadłużenia (raty kapitałowe i odsetki zapłacone bankom, przedsiębiorstwom niefinansowym)?.....	16
Część III. Dział 1. „Wartość brutto środków trwałych oraz nakłady na ich budowę, zakup i ulepszenie”	16
26. Co to jest wartość brutto środków trwałych (Część III)?.....	16
27. Jeśli środki trwałe są całkowicie amortyzowane, to czy należy je wykazywać w Części III?.....	16
28. Czy należy wykazywać leasing finansowy w nakładach w Części III Dziale 1?	17

29. Jak powinny wykazywać dane w Części III podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), które wdrożyły nowe standardy Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 16 „Leasing”?	17
30. Gdzie wykazać prawo wieczystego użytkowania gruntu?	18
31. Gdzie należy wykazywać aport środków trwałych?	18
32. Jeżeli firma od 8 lat nie dokonywała inwentaryzacji i dopiero w roku sprawozdawczym uporządkowała stan magazynu - gdzie powinna wykazać różnice wynikające z wartości środków trwałych np. zmniejszenia z tytułu sprzedaży środka trwałego, który został sprzedany kilka lat temu?.....	19
33. Jak należy wykazywać przeklasyfikowanie środków trwałych pomiędzy grupami środków trwałych?.....	19
34. Gdzie zakwalifikować przekazanie gruntu przez spółdzielnię mieszkaniową wspólnocie mieszkaniowej?.....	19
35. Czy nakłady poniesione w latach poprzednich na budowę środka trwałego należy ujmować w wartości środków trwałych brutto?	19
36. Czy należy wykazywać wszystkie poniesione nakłady na dany środek trwały czy tylko nakłady z danego roku?.....	20
37. Czy nakłady w obcych środkach trwałych powinny być wykazywane w nakładach w Części III Dział 1 w rubryce 7 i 8?	20
38. Czy w Części III Dział 1 w kolumnie 7 powinny być wykazywane nakłady na środki trwałe w budowie, które nie przeszły na środki trwałe?	20
39. Czy w Części III Dział 1 w kolumnie 7 i 8 powinny być wykazane zaliczki na zakup środków trwałych?.....	21
40. Jak wykazywać nakłady na środki trwałe, które nie zostały przyjęte na stan?.....	21
41. W której kolumnie Części III Dział 1 należy ująć środki trwałe wykupione z leasingu? 21	
42. Czy w Części III Dział 1 rubryka 6, 7 i 8 należy wykazywać środki trwałe w budowie?..	22
43. Jakie dane należy wykazać w Części III, Dane uzupełniające do Działu 1, wiersz 19?...	22
44. Co zalicza się do wartości firmy (Część III, Dane uzupełniające do działu 1, wiersz 29)?	22
Część III. Dział 1.0. „Odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe)”	23
45. Czy umorzenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wykazywane są za rok kalendarzowy, czy od początku użytkowania?	23

46. W jaki sposób wykazywać dane o odpisach amortyzacyjnych w Części III Dział 1.0? Czy należy w tym dziale wykazywać odpisy za dany okres czy od początku użytkowania środków trwałych?	23
Część III. Dział 2. „Finansowanie nakładów”	24
47. Gdzie w Części III Dział 2 ująć finansowanie nakładów ze środków unijnych?	24
Część III. Dział 3. „Nakłady na środki trwałe według kierunków inwestowania”	24
48. W jaki sposób w Części III Dział 3 określić nazwę kierunku inwestowania w Portalu Sprawozdawczym?	24
Część IV. Dział 1. „Dane o miejscu prowadzenia działalności przedsiębiorstwa na terenie kraju oraz poza granicami kraju (tzw. jednostkach lokalnych)”	25
49. Co oznacza pojęcie jednostka lokalna spersonalizowana?	25
50. Jak określić łączną liczbę jednostek lokalnych w firmie?	25
51. Czy sklepy należy wykazywać, jako jednostki lokalne?	25
52. Jeśli firma ma tylko sklepy - czy powinna wydzielać jednostkę lokalną w firmach, które mają zatrudnienie powyżej 20 osób?	26
53. Czy biuro, pod adresem którego zarejestrowana jest siedziba firmy, a nie są w nim zatrudnieni pracownicy na umowę o pracę, powinno być wydzielane jako jednostka lokalna?	26
54. Jak traktować zatrudnionych i oddelegowanych do pracy poza granicami kraju i tam otrzymujących wynagrodzenie? Gdzie wykazać to zatrudnienie? Czy tylko w liczbie pracujących, czy również w przeciętnym zatrudnieniu?	26
55. Jak przeliczać przeciętną liczbę zatrudnionych w etatach, jeżeli osoby nie były zatrudnione przez cały rok i na pełen etat?	27
56. Czy osoby pracujące na umowę zlecenie i umowę o dzieło zaliczamy do przeciętnego zatrudnienia oraz do liczby pracujących?	27
57. Czy w Części IV „Podstawowe dane o jednostkach lokalnych” w rubryce 6 wykazywane są wynagrodzenia brutto ogółem czy ze stosunku pracy?	27
58. Jak zlikwidować już istniejącą jednostkę lokalną „spersonalizowaną” w Portalu Sprawozdawczym?	28
59. Jak dodać nową jednostkę lokalną w Portalu Sprawozdawczym?	28
60. W jaki sposób dokonać zmiany adresu jednostki lokalnej?	28
61. Czy można zmienić adres jednostki lokalnej o numerze 0001 – siedziby firmy?	28

Część VI. „Podmioty z kapitałem zagranicznym”, Dział 1. „Informacje ogólne”29

62. Czy znajdujące się w Polsce oddziały firm mających siedzibę za granicą sporządzają Część VI dotyczącą podmiotów z kapitałem zagranicznym?..... 29
63. Czy jednostki z zawieszoną działalnością bądź w likwidacji lub upadłości powinny sporządzać Część VI dotyczącą podmiotów z kapitałem zagranicznym? 29
64. Jestem udziałowcem w spółce, obcokrajowcem mieszkającym w Polsce, posiadam kartę stałego pobytu. Czy w związku z tym spółka posiada kapitał zagraniczny? 29
65. Czy jednostka mająca inny rok obrotowy jest zobowiązana do sporządzania Części VI za rok obrotowy czy kalendarzowy?..... 30
66. Czy musimy wypełniać Część VI dotyczącą podmiotów z kapitałem zagranicznym, jeśli w ciągu roku udziały zagraniczne zostały sprzedane? 30
67. Czy spółka, której udziałowcem jest osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego, ale mająca Kartę Stałego Pobytu powinna wypełniać Część VI dotyczącą podmiotów z kapitałem zagranicznym?..... 30
68. Czy obcokrajowiec będący udziałowcem jednostki, który przyjął polskie obywatelstwo stanowi udziałowca zagranicznego w rozumieniu założeń do badania? 31
69. Jak rozumieć pojęcie „grupa kapitałowa” (Część VI Dział 1 pytanie 3)? 31
70. Jak rozumieć pojęcie „grupa przedsiębiorstw” (Część VI Dział 1 pytanie 3)? 31
71. Czy pojęcia wewnątrzwspólnotowe nabycie oraz wewnątrzwspólnotowa dostawa powinny być traktowane odpowiednio jako import i eksport? 32
72. Czy wartość zakupów z importu (Część VI Dział 1 punkt 12.1.) podawać łącznie z podatkiem VAT?..... 32
73. Czy w Części VI Dział 1 w pytaniu 12.1. podpunkt „c)”, dotyczącym importu usług, należy wykazać wartość pożyczki zagranicznej?..... 32
74. W którym punkcie Części VI wykazać nakłady na środki trwałe - jeśli poniesiono je za granicą, a dotyczą środków trwałych, sprowadzonych do Polski? 32
75. Czy w Części VI Dział 1, pytaniu 14 należy wykazywać nakłady na wartości niematerialne i prawne?..... 33
76. Czy w Części VI Dziale 1 w pytaniu 14.1 wykazywać nakłady na wszystkie aktywa trwałe (łącznie z wartościami niematerialnymi i prawnymi, inwestycjami

długoterminowymi, należnościami długoterminowymi) czy też wyłącznie na rzeczowe aktywa trwałe?	33
77. Jakie nakłady wykazujemy w Części VI Dział 1 punkt 16.1 - czy nakłady na aktywa trwałe zakupione za granicą i wwieszone do Polski czy nakłady na aktywa, które pozostały za granicą?	33
78. Czy wartość importu środków trwałych powinna być wykazana w nakładach poniesionych za granicą (Część VI Dział 1 punkt 16)?	33
Część VI. „Podmioty z kapitałem zagranicznym”, Dział 2. „Kapitały”	34
79. Kogo mam rozumieć pod pojęciem osoby fizycznej nieposiadającej obywatelstwa polskiego (kategoria 1)? Czy obcokrajowiec, który mieszka w Polsce i posiada kartę stałego pobytu, jest zaliczany do tej kategorii?	34
80. Jak rozumieć pojęcie osoby prawnej z siedzibą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zależnej od podmiotów zagranicznych (kategoria 4)?	34
81. Jak należy wykazać udziałowca krajowego zależnego od podmiotów zagranicznych?	35
82. Co to jest rozproszony kapitał?.....	35
83. Jeżeli udziałowiec w trakcie roku sprawozdawczego pozbywa się kapitału zagranicznego, to które rubryki powinien wypełnić sprawozdawca by poprawnie zamknąć formularz?	35
84. Jak rozpisać udziały, gdy nastąpiła zmiana udziałowców w ciągu roku?	36
85. Proszę o szerszą definicję kraju końcowego właściciela kapitału.....	36
Część VIII. „Organizacja funkcji biznesowych przedsiębiorstwa”	36
86. Jak rozumieć pojęcie „funkcja biznesowa”?.....	36

Informacje ogólne dotyczące badania

1. Które podmioty są zobowiązane do składania sprawozdania SP?

W badaniu uczestniczą jednostki o liczbie pracujących większej niż 9 osób zorganizowane w formie: spółek osobowych, spółek kapitałowych, oddziałów przedsiębiorców zagranicznych, przedsiębiorstw państwowych, spółdzielni, spółek cywilnych prowadzących działalność w oparciu o umowę zawartą na podstawie kodeksu cywilnego, państwowych jednostek organizacyjnych, jednostek badawczo-rozwojowych, instytutów badawczych oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Badanie obejmuje jednostki, których działalność przeważająca zaklasyfikowana jest według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) do sekcji: A (z wyłączeniem osób fizycznych prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne), B, C, D, E, F, G, H, I, J (z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną), K (z wyłączeniem banków, spółdzielczych kas oszczędnościowo-kredytowych, instytucji ubezpieczeniowych, biur i domów maklerskich, towarzystw i funduszy inwestycyjnych oraz towarzystw i funduszy emerytalnych), L, M, N, P (z wyłączeniem szkolnictwa wyższego), Q (z wyłączeniem samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej), R (z wyłączeniem instytucji kultury mających osobowość prawną), S (z wyłączeniem związków zawodowych, organizacji religijnych i politycznych).

2. Czy podmioty, które zgodnie z ustawą o rachunkowości sporządzają uproszczone sprawozdanie finansowe dla jednostek „mikro” lub „małych”, muszą wykazywać pełne dane zgodnie z obowiązującym wzorem formularza SP?

Tak, prosimy o uzupełnienie wszystkich informacji uwzględnionych w formularzu.

Mając na uwadze potrzeby użytkowników wynikowych informacji statystycznych, których zaspokajanie jest celem działania statystyki publicznej, niezbędne jest pozyskiwanie w formularzu SP szerszego zakresu danych, niż przewidują to Załączniki nr 4 i 5 do ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2020 poz. 568).

Informacje z badania wykorzystywane są m. in. na potrzeby opracowania informacji o wynikach ekonomicznych uzyskiwanych przez przedsiębiorstwa np. o wysokości aktywów i pasywów (podmiotów prowadzących pełny zestaw rachunków, tj. sporządzających bilans) oraz przychodów, kosztów i wyników finansowych charakteryzujących ich kondycję, w tym m.in. wskaźniki rentowności obrotu, wskaźniki płynności oraz rentowności majątku: obrotowego, trwałego i aktywów. Badanie dostarcza także informacji o pracujących i zatrudnieniu, rodzajach działalności przedsiębiorstwa oraz rodzajach działalności w jednostkach lokalnych. Wyniki badania wykorzystywane są na potrzeby organów rządowych, samorządowych oraz innych instytucji a ich gromadzenie wynika zarówno z przepisów prawa krajowego, jak i zobowiązań międzynarodowych.

Obowiązki sprawozdawcze podmiotów gospodarczych na rzecz statystyki publicznej określone są w art. 30 ust. 1 pkt. 3 ustawy z dnia 29 czerwca 1995 r. o statystyce publicznej (Dz. U. z 2021 r. poz.955, z późn. zm). Zakres danych pozyskiwanych w formularzach GUS wynika zaś z rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 września 2020 r. w sprawie programu badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2021 (Dz.U. 2020 poz. 2062, z późn. zm.).

Część I. „Podstawowe dane o przedsiębiorstwie”, Dział 1. „Dane o sytuacji prawno-organizacyjnej”

3. Jak prawidłowo wypełnić datę rozpoczęcia i zakończenia roku obrotowego w przypadku gdy jest on inny niż kalendarzowy?

Część I Dział 1 punkt 3 „Rok obrotowy” może być zgodny bądź różny od roku kalendarzowego. W przypadku, gdy jest różny od roku kalendarzowego to bezwzględnie powinien się kończyć po zakończeniu danego roku sprawozdawczego, czyli po 31 grudnia 2021 r. i standardowo trwać 12 miesięcy. W szczególnych wypadkach rok obrotowy może trwać dłużej; do 18 miesięcy przy rozpoczęciu działalności przez firmę w danym roku sprawozdawczym; bądź nawet dłużej przy zmianie roku obrotowego.

Część I. „Podstawowe dane o przedsiębiorstwie”, Dział 2. „Rodzaje działalności przedsiębiorstwa”

4. Czy w Części I Dział 2 ”Rodzaje działalności przedsiębiorstwa” należy wykazywać wszystkie rodzaje działalności wykonywane przez jednostkę sprawozdawczą?

W Części I Działu 2 „Rodzaje działalności przedsiębiorstwa” sprawozdania należy wykazać wszystkie rodzaje działalności, prowadzonej przez podmiot w roku sprawozdawczym, zgodnie z klasami PKD.

Część II. Dział 1. „Bilans”

5. Jak wypełniać sprawozdanie w przypadku roku obrotowego innego niż rok kalendarzowy?

Podmioty objęte obowiązkiem sprawozdawczym, u których rok obrotowy nie pokrywa się z rokiem kalendarzowym w Części II Dziale 1 w zakresie aktywów i pasywów wypełniają wyłącznie rubrykę 2 - stan na 31 grudnia, a w zakresie rachunku zysków i strat (Część II Dział 2) podają dane za rok kalendarzowy.

W pozostałych częściach sprawozdania wykazywane są dane statystyczne za rok kalendarzowy, tj. od dnia 1 stycznia (lub od dnia powstania podmiotu, jeśli miało ono miejsce w ciągu roku sprawozdawczego) do dnia 31 grudnia.

6. Jak należy wykazać ujemną wartość inwestycji krótkoterminowych (linia kredytowa)?

W bilansie jednostki gospodarczej saldo kredytowe nie może być prezentowane w aktywach, gdyż nie oznacza jej majątku, lecz stanowi zobowiązanie jednostki wobec banku (kredyt). Dlatego też saldo to powinno być prezentowane w pasywach w grupie zobowiązań krótkoterminowych.

7. W jaki sposób należy zaprezentować Należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz Udziały (akcje) własne?

Należne wpłaty na kapitał podstawowy oraz Udziały (akcje) własne należy prezentować jako wielkości dodatnie w aktywach, w punktach C i D.

8. Czym jest umorzenie rzeczowych aktywów trwałych (wykazane w danych uzupełniających do bilansu)?

Umorzenie rzeczowych aktywów trwałych jest różnicą pomiędzy wartością początkową środków trwałych (wartością brutto), a ich wartością bilansową (wartością netto).

9. Czym jest umorzenie wartości niematerialnych i prawnych (wykazanych w danych uzupełniających do bilansu)?

Umorzenie rzeczowych wartości niematerialnych i prawnych jest różnicą pomiędzy wartością początkową wartości niematerialnych i prawnych (wartością brutto), a ich wartością bilansową (wartością netto).

10. Co oznacza pojęcie należności krótkoterminowe przeterminowane?

Należności krótkoterminowe przeterminowane - stan należności krótkoterminowych, których termin płatności przez kontrahentów i innych wierzycieli upłynął.

11. Co oznacza pojęcie zobowiązania długoterminowe przeterminowane?

Zobowiązania długoterminowe przeterminowane - stan zobowiązań długoterminowych, których termin płatności przez przedsiębiorstwo upłynął.

12. Co oznacza pojęcie zobowiązania krótkoterminowe przeterminowane?

Zobowiązania krótkoterminowe przeterminowane - stan zobowiązań krótkoterminowych, których termin płatności przez przedsiębiorstwo upłynął.

13. Jak wykazywać w bilansie składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania wynikające z wdrożenia MSSF 16?

Składniki aktywów z tytułu prawa do użytkowania - wynikające z wdrożenia MSSF 16 przez jednostki sporządzające sprawozdania finansowe według MSR – należy wykazać w wierszu 97 „Dane dodatkowe dla jednostek sporządzających bilans według MSR”. Wycena składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania powinna być zgodna z zasadami przyjętymi w bilansie jednostki sprawozdawczej.

Po stronie pasywów dane wykazujemy w zobowiązaniach (długoterminowych i krótkoterminowych) z tytułu prawa do użytkowania (wyceniane zgodnie z MSSF 16) należy wykazać w Części II Dział 1 wiersz 55 – B. Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania. Długoterminowe zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania należy ująć w Części II Dział 1 wiersz 59, a krótkoterminowe zobowiązania z tytułu prawa do użytkowania należy ująć w Części II Dział 1 wiersz 67.

Część II. Dział 2. „Rachunek zysków i strat”

14. W której pozycji Rachunku zysków i strat należy wykazać przychody z działalności usługowej?

Przychody z działalności usługowej wykazuje się w Części II Dziale 2 w wierszu 02 „Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług)”.

15. Gdzie należy wykazać produkcję własnych wyrobów przekazanych do własnych sklepów?

Produkcję własnych wyrobów przekazanych do własnych sklepów należy wykazać w Części II Dziale 2 w: wierszu 05 „Koszt wytworzenia produktów na własne

potrzeby”, wierszu 06 „w tym koszt wytworzenia produktów przekazanych do własnych sklepów” oraz w wierszu 07 „Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów” (zgodnie z objaśnieniami do tego wiersza - jednostki sprzedające we własnej sieci sklepów obok towarów obcej produkcji wykazują produkty przez siebie wytworzone).

16. Czy eksport i import dotyczy także Unii Europejskiej?

Tak. Nie rozgraniczamy eksportu i importu na kraje członkowskie UE lub kraje pozaunijne. Liczy się przekroczenie granicy Polski.

17. Co wykazywane jest w Rachunku zysków i strat w pozycji „Opłaty i podatki”?

W Części II Dziale 2 w wierszu 17 „Podatki i opłaty” wykazywane są wszystkie podatki i opłaty obciążające koszty poza podatkiem dochodowym (podatek akcyzowy, podatek od nieruchomości, podatek od środków transportowych, podatek od czynności cywilnoprawnych, inne podatki i opłaty lokalne, opłaty skarbowe, opłaty notarialne, sądowe i celne, jeżeli nie zwiększają ceny nabycia składników majątkowych lub nie wiążą się z postępowaniem sądowym, cło, podatek VAT naliczony nie podlegający odliczeniu od podatku VAT należnego jeśli nie dotyczy środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, podatek VAT należny od towarów i usług przekazanych na cele reprezentacji i reklamy, opłaty na rzecz PFRON, opłaty koncesyjne, licencyjne, administracyjne i inne).

18. Gdzie w Rachunku zysków i strat ująć podatek akcyzowy w jednostkach rozliczających się wg ustawy o rachunkowości?

W księgach rachunkowych podatek akcyzowy od wyrobów akcyzowych stanowi podatek kosztowy, który obciąża koszty działalności operacyjnej jednostki. Wartość

tego podatku ujmowana jest na koncie koszty według rodzajów w pozycji „Podatki i opłaty - podatek akcyzowy” (Część II Dział 2 w wierszu 18).

19. Gdzie w Rachunku zysków i strat ująć podatek akcyzowy w jednostkach rozliczających się wg Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (MSR)?

Międzynarodowy standard MSR 18 nie zalicza do przychodów kwot pobieranych w imieniu stron trzecich. Według tego standardu podatek akcyzowy nie jest elementem przychodu, według polskich uregulowań podatek akcyzowy jest ujmowany w przychodach i kosztach.

Jednostki sporządzające sprawozdanie finansowe według standardów międzynarodowych prezentują w pozycji podatek akcyzowy wartość podatku akcyzowego od zużyć własnych bez wartości podatku akcyzowego od sprzedaży produktów i towarów, która jest prezentacyjnie eliminowana zarówno z kosztów rodzajowych jak i z przychodów ze sprzedaży.

20. W której pozycji formularza należy wykazać wpłaty do Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK)?

Wpłaty do Pracowniczych Planów Kapitałowych (PPK) należy wykazać w Części II Dziale 2 w wierszu 22 „Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia”.

21. Gdzie należy wykazywać zyski i straty nadzwyczajne?

Ze względu na zmiany wprowadzone w dniu 23 lipca 2015 roku, dotyczące ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 roku, ze sprawozdania SP usunięta została pozycja zysków i strat nadzwyczajnych z rachunku zysków i strat.

Zdarzenia te na podstawie ich charakteru należy zakwalifikować do odpowiednich kategorii pozostałych przychodów operacyjnych (Część II Dział 2 wiersz 32) lub pozostałych kosztów operacyjnych (Część II Dział 2 wiersz 38).

22. Co ujmować w dotacjach?

W Części II Dziale 2 w wierszu 35 (dotacje), wchodzącym w skład Pozostałych przychodów operacyjnych wykazujemy dotacje, związane pośrednio z działalnością operacyjną jednostki.

23. W jakich przypadkach może być wykazany podatek dochodowy na minusie w części bieżącej w rachunku zysków i strat?

W Części II Dział 2 w wierszu 63 „Podatek dochodowy - część bieżąca” może być wykazany na minusie między innymi, gdy nastąpiła:

- 1) nadpłata podatku dochodowego, nastąpił zwrot podatku dochodowego przez Urząd Skarbowy (podatek był płacony zaliczkowo i wyszła nadpłata),
- 2) korekta podatku dochodowego z lat ubiegłych.

24. Czy w bilansie w spółkach osobowych należy wykazać zysk netto przed opodatkowaniem właściciela czy po?

W Części II Dział 2 wiersz 62 „Podatek dochodowy” występuje tylko w jednostkach zobowiązanych do płacenia podatku dochodowego od osób prawnych. Składa się on z dwóch części: z części bieżącej oraz części odroczonej.

Dla osób fizycznych prowadzących księgi rachunkowe wynik finansowy brutto jest równocześnie wynikiem netto, a podatek dochodowy opłacany jest przez właściciela jednostki, a nie przez samą jednostkę.

W rachunku zysków i strat sporządzonym przez jednostkę będącą osobą fizyczną, podatek dochodowy nie wystąpi.

25. Czy spłatę dotacji z PFR otrzymanej w ramach tarczy antykryzysowej należy ująć w Części II Dział 2 „Dane uzupełniające” wiersz 76 „Wydatki na spłatę zadłużenia (raty kapitałowe i odsetki zapłacone bankom, przedsiębiorstwom niefinansowym)”?

Tak, spłata subwencji PFR (Polski Fundusz Rozwoju) otrzymana w ramach tarczy antykryzysowej (związanej z epidemią COVID-19) powinna być ujmowana w Części II Dział 2 wiersz 76 „Wydatki na spłatę zadłużenia (raty kapitałowe i odsetki zapłacone bankom, przedsiębiorstwom niefinansowym)”.

Część III. Dział 1. „Wartość brutto środków trwałych oraz nakłady na ich budowę, zakup i ulepszenie”

26. Co to jest wartość brutto środków trwałych (Część III)?

Wartość środków trwałych brutto jest to wartość ewidencyjna środków trwałych według cen nabycia (kosztów wytworzenia), bez potrącania wartości zużycia (odpisów amortyzacyjnych).

27. Jeśli środki trwałe są całkowicie zamortyzowane, to czy należy je wykazywać w Części III?

W Części III Dział 1 należy wykazać wartość brutto (wg wartości początkowej) wszystkich środków trwałych użytkowanych przez jednostkę, niezależnie od stopnia amortyzacji, w tym również środki trwałe całkowicie zamortyzowane.

28. Czy należy wykazywać leasing finansowy w nakładach w Części III Dziale 1?

W Części III Dziale 1 należy uwzględnić wartość brutto środków trwałych przyjętych na mocy umowy o leasing finansowy łącznie z wartością leasingu uznawanego do celów bilansowych za aktywa trwałe „korzystającego”.

29. Jak powinny wykazywać dane w Części III podmioty stosujące Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR), które wdrożyły nowe standardy Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 16 „Leasing”?

Zasady prezentacji danych w części III „Środki trwałe” pozostają bez zmian w stosunku do obowiązujących w latach poprzednich.

Oznacza to, że jednostki sporządzające sprawozdanie finansowe według MSR, będące leasingobiorcami, wykazują w części III (odpowiednio w poszczególnych działach tej części) wartość środków trwałych przyjętych na mocy umowy o leasing (zgodnie z treścią transakcji a nie formą umowy czyli takie środki trwałe, które według dotychczasowego MSR 17 spełniały kryteria leasingu finansowego, i w świetle obowiązującego MSSF 16 – spełniają kryteria leasingu finansowego dla leasingodawcy).

W Części III Dział 1 rubryka 7 leasingobiorca (oprócz wartości własnych nakładów na nowe środki trwałe) wykazuje jako nakłady poniesione w okresie sprawozdawczym całkowitą wartość środka trwałego przyjętego w tym okresie do używania (rozpoznane zobowiązanie z tytułu leasingu finansowego na dzień rozpoczęcia leasingu w okresie sprawozdawczym, a nie tylko wartość zapłaconych w okresie sprawozdawczym rat leasingowych). Leasingobiorcy nie powinni wykazywać w Części III składników aktywów z tytułu prawa do użytkowania (zarówno w dniu pierwszego zastosowania MSSF 16 jak i w odniesieniu do umów zawieranych

w okresie sprawozdawczym) w przypadku leasingów wcześniej sklasyfikowanych jako leasingi operacyjne zgodnie z MSR 17.

Leasingodawcy w Części III Dział 1 rubryka 7 wykazują jako nakłady poniesione w okresie sprawozdawczym (oprócz nakładów na nowe środki trwałe wykorzystywane na potrzeby własne) całkowitą wartość środków trwałych zakupionych w okresie sprawozdawczym z przeznaczeniem do oddania do odpłatnego użytkowania na mocy o leasing operacyjny. Natomiast w Części III Dział 1 rubryka 7 leasingodawcy nie wykazują wartości zakupionych w okresie sprawozdawczym środków trwałych z przeznaczeniem do użytkowania na mocy umów o leasing finansowy.

30. Gdzie wykazać prawo wieczystego użytkowania gruntu?

Prawo wieczystego użytkowania gruntu uznawane za rzeczowe aktywa trwałe należy wykazać w Części III Dział 1 wiersz 02.

31. Gdzie należy wykazywać aport środków trwałych?

Wartość środków trwałych otrzymanych aportem (nieodpłatnie) należy wykazać w Części III Dział 1 rubryka 2. Wartość środków trwałych przekazanych aportem (nieodpłatnie) innej jednostce należy wykazać w Części III Dział 1 rubryka 5.

32. Jeżeli firma od 8 lat nie dokonywała inwentaryzacji i dopiero w roku sprawozdawczym uporządkowała stan magazynu - gdzie powinna wykazać różnice wynikające z wartości środków trwałych np. zmniejszenia z tytułu sprzedaży środka trwałego, który został sprzedany kilka lat temu?

Zmiany stanu środków trwałych spowodowane ujawnieniem w toku inwentaryzacji posiadania bądź braku środków trwałych, należy wykazać w Części III Dział 1 rubryka 2 (zwiększenia) lub rubryka 5 (zmniejszenia).

33. Jak należy wykazywać przeklasyfikowanie środków trwałych pomiędzy grupami środków trwałych?

Przeklasyfikowanie środków trwałych między grupami należy wykazać poprzez odpowiednie zmniejszenie stanu środków w jednej grupie (rubryka 5) i zwiększenie w drugiej (rubryka 2).

34. Gdzie zakwalifikować przekazanie gruntu przez spółdzielnię mieszkaniową wspólnocie mieszkaniowej?

Jeżeli środki trwałe zostały przekazane nieodpłatnie, spółdzielnia wykazuje wartość przekazanych środków w Części III Dział 1 rubryka 5. Jeżeli środki trwałe zostały przekazane odpłatnie, spółdzielnia wykazuje wartość przekazanych środków w Części III Dział 1 rubryka 4.

35. Czy nakłady poniesione w latach poprzednich na budowę środka trwałego należy ujmować w wartości środków trwałych brutto?

W Części III Dział 1 rubryka 7 i 8 oraz w Dziale 2 należy wykazywać wyłącznie nakłady poniesione w roku sprawozdawczym. W Części III Dział 1 wiersz 17 i 18 wykazuje się

wartość nowych środków trwałych z grup 1 i 2 przyjętych do użytku, na którą mogą się składać nakłady z lat ubiegłych. Wartość środków trwałych przyjętych na stan w roku sprawozdawczym, na które nakłady ponoszono w latach ubiegłych, zwiększa stan środków trwałych na koniec roku sprawozdawczego (Część III Dział 1 rubryka 6).

36. Czy należy wykazywać wszystkie poniesione nakłady na dany środek trwały czy tylko nakłady z danego roku?

W Części III Dział 1 rubryka 7 i 8 oraz w Dziale 2 należy wykazywać wyłącznie nakłady poniesione w roku sprawozdawczym.

37. Czy nakłady w obcych środkach trwałych powinny być wykazywane w nakładach w Części III Dział 1 w rubryce 7 i 8?

Tak. Nakłady w obcych środkach trwałych powinny być wykazywane w nakładach w Części III Dział 1 w rubryce 7 i 8.

38. Czy w Części III Dział 1 w kolumnie 7 powinny być wykazywane nakłady na środki trwałe w budowie, które nie przeszły na środki trwałe?

W Części III Dział 1 w rubryce 7 należy wykazywać wszystkie nakłady na nowe środki trwałe poniesione w roku sprawozdawczym, w tym również nakłady ponoszone na środki trwałe w budowie, które nie zostały jeszcze przejęte na stan środków trwałych.

39. Czy w Części III Dział 1 w kolumnie 7 i 8 powinny być wykazane zaliczki na zakup środków trwałych?

Zaliczek na zakup środków trwałych nie należy ujmować w wartości nakładów na środki trwałe danego okresu jeśli w bilansie ujęte zostały w pozycji „Zaliczki na środki trwałe w budowie”. Nakład należy wykazać w momencie zaksięgowania zaliczek na poszczególne grupy środków trwałych lub jako środki w budowie.

40. Jak wykazywać nakłady na środki trwałe, które nie zostały przyjęte na stan?

W Części III Dział 1 rubryka 7 i 8 należy wykazywać wszystkie nakłady poniesione w roku sprawozdawczym, w tym również nakłady ponoszone na środki trwałe w budowie, które nie zostały jeszcze przejęte na stan środków trwałych.

W przypadku braku danych dotyczących podziału nakładów na poszczególne grupy środków trwałych, należy je oszacować i rozpisać w wierszach 02-12.

41. W której kolumnie Części III Dział 1 należy ująć środki trwałe wykupione z leasingu?

Wykup środków trwałych z leasingu należy traktować jako zakup używanych środków trwałych i wykazać w Części III Dział 1 rubryka 8. Jeżeli środek trwały był użytkowany na mocy umowy o leasing finansowy (znajdował się w ewidencji środków trwałych sprawozdawcy), należy go wcześniej wyksięgować z ewidencji i w sprawozdaniu SP wykazać jego sprzedaż wg wartości początkowej w Części III Dział 1 rubryka 4.

42. Czy w Części III Dział 1 rubryka 6, 7 i 8 należy wykazywać środki trwałe w budowie?

W Części III Dział 1 rubryka 7 i 8 należy wykazywać wszystkie nakłady poniesione w roku sprawozdawczym, w tym również nakłady ponoszone na środki trwałe w budowie, które nie zostały jeszcze przejęte na stan środków trwałych. Natomiast w rubryce 6 uwzględniamy tylko środki trwałe, które na koniec roku sprawozdawczego znajdują się w ewidencji środków trwałych sprawozdawcy.

43. Jakie dane należy wykazać w Części III, Dane uzupełniające do Działu 1, wiersz 19?

W Części III Dane uzupełniające do Działu 1 wiersz 19 należy wykazać wszystkie poniesione w okresie sprawozdawczym koszty obsługi zobowiązań zaciągniętych w celu sfinansowania nakładów na środki trwałe, w tym także koszty kredytu (prowizje, odsetki), które w efekcie końcowym zwiększą wartość początkową środków trwałych. W wierszu tym nie należy natomiast wykazywać kwoty ani rat spłacanego kredytu.

44. Co zalicza się do wartości firmy (Część III, Dane uzupełniające do działu 1, wiersz 29)?

Wartość firmy jest to nadwyżka wartości udziałów nad odpowiadającą im częścią aktywów netto według stanu z dnia nabycia przedsiębiorstwa lub jego zorganizowanej części. W Części III Dane uzupełniające do Działu 1 wiersz 29 należy wykazać wartość firmy brutto (bez pomniejszenia o odpisy amortyzacyjne).

Część III. Dział 1.0. „Odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe)”

45. Czy umorzenia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych i prawnych wykazywane są za rok kalendarzowy, czy od początku użytkowania?

W sprawozdaniu SP należy wykazać umorzenia rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych od początku ich użytkowania.

46. W jaki sposób wykazywać dane o odpisach amortyzacyjnych w Części III Dział 1.0? Czy należy w tym dziale wykazywać odpisy za dany okres czy od początku użytkowania środków trwałych?

W Części III Dział 1.0 należy podać wartość odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) środków trwałych wykazanych w rubryce 6 Działu 1 (będących w ewidencji wg stanu na 31 grudnia).

W poszczególnych wierszach należy wykazać następujące dane:

- 1) w wierszu 1 – wartość odpisów naliczonych od początku użytkowania środków trwałych,
- 2) w wierszu 2 – wartość wszystkich całkowicie zamortyzowanych środków trwałych,
- 3) w wierszu 3 – wartość odpisów naliczonych w roku sprawozdawczym.

Część III. Dział 2. „Finansowanie nakładów”

47. Gdzie w Części III Dział 2 ująć finansowanie nakładów ze środków unijnych?

Środki bezpośrednio z zagranicy czyli wszystkie środki zagraniczne bezzwrotne i zwrotne uzyskane w ramach programów międzynarodowych, w tym z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR), Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), Funduszu Spójności(FS), itp., również w przypadkach, gdy inwestycja jest prefinansowana należy wykazać w Części III Dział 2 rubryka 6.

Część III. Dział 3. „Nakłady na środki trwałe według kierunków inwestowania”

48. W jaki sposób w Części III Dział 3 określić nazwę kierunku inwestowania w Portalu Sprawozdawczym?

Jeżeli inwestycja jest związana z podstawową działalnością przedsiębiorstwa, w Portalu Sprawozdawczym należy wybrać pierwszą odpowiedź: "Podstawowa działalność" (symbol "000" w grupie "A"). Jeżeli inwestycja jest związana z poboczną działalnością przedsiębiorstwa bądź w ogóle nie jest związana z prowadzoną działalnością, należy wybrać odpowiednie określenie kierunku inwestycji z grup B-K.

Część IV. Dział 1. „Dane o miejscu prowadzenia działalności przedsiębiorstwa na terenie kraju oraz poza granicami kraju (tzw. jednostkach lokalnych)”.

49.Co oznacza pojęcie jednostka lokalna spersonalizowana?

Jest to jednostka lokalna przedsiębiorstwa, dla której dane adresowe zostały zasilone na podstawie informacji wykazanych w roku poprzednim. Dlatego też wśród jednostek spersonalizowanych pojawią się jedynie jednostki istniejące i wykazane na sprawozdaniu rok wcześniej.

50.Jak określić łączną liczbę jednostek lokalnych w firmie?

Na liczbę wszystkich jednostek lokalnych w sprawozdaniu wchodzi liczba sklepów oraz liczba jednostek lokalnych pomocniczych i produkcyjnych. Zliczając wykazane przez podmiot jednostki lokalne należy wziąć pod uwagę zarówno te spersonalizowane w roku poprzednim, jak i jednostki lokalne nowe.

51. Czy sklepy należy wykazywać, jako jednostki lokalne?

Liczba sklepów jest wliczana do liczby wszystkich jednostek lokalnych podmiotu, jednak się ich nie personalizuje. Dla sklepów wydzielony jest wiersz (w Części IV, Dział 1), w którym podawane są dane sumaryczne dla wszystkich sklepów razem. W przypadku jednostek o liczbie pracujących powyżej 100 osób, wartości dla sklepów są wykazywane także w jednostce o numerze NS=001 (oddzielna zakładka formularza SP w Portalu Sprawozdawczym - Część IV Dział 2).

52. Jeśli firma ma tylko sklepy - czy powinna wydzielać jednostkę lokalną w firmach, które mają zatrudnienie powyżej 20 osób?

Każdy podmiot o liczbie pracujących powyżej 20 osób musi wykazać przynajmniej jedną jednostkę lokalną. Jeśli podmiot prowadzi wyłącznie sklepy, to jeden z nich wyznacza na swoją siedzibę i wykazuje dla niej dane (jednocześnie zdejmując go ze stanu sklepów w pełnym zakresie danych). Zazwyczaj jest to lokalizacja sklepu, przy którym jest prowadzone biuro (księgowość, sprawy kadrowe).

53. Czy biuro, pod adresem którego zarejestrowana jest siedziba firmy, a nie są w nim zatrudnieni pracownicy na umowę o pracę, powinno być wydzielane jako jednostka lokalna?

Biuro, pod adresem którego zarejestrowana jest siedziba firmy, a nie są w nim zatrudnieni pracownicy na umowę o pracę zostaje wykazane jako jednostka lokalna, gdy wystąpi przynajmniej jedna osoba pracująca; może to być na przykład pracujący na rzecz podmiotu właściciel bądź współwłaściciel.

54. Jak traktować zatrudnionych i oddelegowanych do pracy poza granicami kraju i tam otrzymujących wynagrodzenie? Gdzie wykazać to zatrudnienie? Czy tylko w liczbie pracujących, czy również w przeciętnym zatrudnieniu?

Osoby takie należy wykazywać zarówno w pracujących jak i w przeciętnym zatrudnieniu. Natomiast wynagrodzenia wykazujemy wypłacone w złotych, jak i te wypłacone w walucie obcej (po przeliczeniu na złotówki).

55. Jak przeliczać przeciętną liczbę zatrudnionych w etatach, jeżeli osoby nie były zatrudnione przez cały rok i na pełen etat?

Przeciętne zatrudnienie należy obliczać jako sumę przeciętnego zatrudnienia w poszczególnych miesiącach podzieloną przez 12 miesięcy, bez względu na to, czy zakład funkcjonował przez cały rok, czy nie. W związku z taką formą przeliczeń przeciętne zatrudnienie jest wykazywane w postaci ułamka dziesiętnego z dwoma miejscami po przecinku.

56. Czy osoby pracujące na umowę zlecenie i umowę o dzieło zaliczamy do przeciętnego zatrudnienia oraz do liczby pracujących?

W Części IV „Podstawowe dane o jednostkach lokalnych” sprawozdania osoby pracujące na podstawie umowy zlecenia lub umowy o dzieło nie są uwzględniane ani w "Pracujących w osobach", ani w "Przeciętnej liczbie zatrudnionych".

57. Czy w Części IV „Podstawowe dane o jednostkach lokalnych” w rubryce 6 wykazywane są wynagrodzenia brutto ogółem czy ze stosunku pracy?

W Części IV „Podstawowe dane o jednostkach lokalnych” sprawozdania wykazywane są wynagrodzenia ze stosunku pracy. Należy pamiętać jednak, że podaje się wynagrodzenia osobowe brutto niezależnie od źródeł finansowania wypłat, tj. zarówno ze środków własnych, jak i refundowanych, np. z Funduszu Pracy, Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, łącznie z wypłatami z tytułu udziału w zysku lub w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach oraz dodatkowymi wynagrodzeniami rocznymi dla pracowników jednostek strefy budżetowej.

58. Jak zlikwidować już istniejącą jednostkę lokalną „spersonalizowaną” w Portalu Sprawozdawczym?

Należy wybrać zakładkę: „Część IV Dział 1 Jednostki lokalne spersonalizowane”, a następnie, przy nie istniejącej już przez cały rok jednostce lokalnej, zaznaczyć status likwidacji „Z” (opcja ta znajduje się pod numerem jednostki lokalnej).

59. Jak dodać nową jednostkę lokalną w Portalu Sprawozdawczym?

Należy wybrać zakładkę: „Część IV Dział 1 Jednostki lokalne nowe oraz poza granicami kraju” i dodać właściwą liczbę nowo powstałych, już istniejących na dzień 31 grudnia, jednostek lokalnych naciskając symbol „+”.

60. W jaki sposób dokonać zmiany adresu jednostki lokalnej?

Przy zmianie adresu jednostki lokalnej, innej niż z numerem 0001 (siedziby), należy najpierw zlikwidować jednostkę, w której zmienił się adres, a następnie dodać nową jednostkę lokalną oraz podać dla niej nowy adres – zmieni się wówczas numer jednostki lokalnej.

61. Czy można zmienić adres jednostki lokalnej o numerze 0001 – siedziby firmy?

Tak. Jednostka lokalna o numerze 0001 - siedziba firmy, jest wyjątkiem. Pod numerem jednostki lokalnej 0001 wyróżniamy zawsze siedzibę firmy i jej aktualny adres. Zmiana adresu w tej jednostce nie wymaga jej likwidacji i ponownego tworzenia nowej jednostki ze zaktualizowanym adresem.

Część VI. „Podmioty z kapitałem zagranicznym”, Dział 1. „Informacje ogólne”

62. Czy znajdujące się w Polsce oddziały firm mających siedzibę za granicą sporządzają Część VI dotyczącą podmiotów z kapitałem zagranicznym?

Tak. Jeżeli znajdujące się w Polsce oddziały zagraniczne posiadają wydzielony kapitał (fundusz) zagraniczny to sporządzają Część VI jako pozytywną; w przeciwnym razie jako negatywną (zaznaczają w Części VI Dział 1 pytanie 1: „2 – nie” i nie wypełniają dalszej części sprawozdania).

63. Czy jednostki z zawieszoną działalnością bądź w likwidacji lub upadłości powinny sporządzać Część VI dotyczącą podmiotów z kapitałem zagranicznym?

Tak, jednostki z zawieszoną działalnością, w likwidacji lub upadłości powinny sporządzać sprawozdanie – dane we wszystkich pytaniach powinny zostać wykazane za tę część roku sprawozdawczego, w której jednostka posiadała kapitał zagraniczny.

W przypadku, jeśli przez cały rok kapitał zagraniczny nie występował, należy w pytaniu 1 Części VI zaznaczyć odpowiedź „nie”.

64. Jestem udziałowcem w spółce, obcokrajowcem mieszkającym w Polsce, posiadam kartę stałego pobytu. Czy w związku z tym spółka posiada kapitał zagraniczny?

Tak, ponieważ w Części VI dotyczącej podmiotów z kapitałem zagranicznym o tym, czy osoba fizyczna jest udziałowcem krajowym czy zagranicznym, decyduje

obywatelstwo. Jeżeli osoba nie ma polskiego obywatelstwa jest traktowana w sprawozdaniu jako udziałowiec zagraniczny.

65. Czy jednostka mająca inny rok obrotowy jest zobowiązana do sporządzania Części VI za rok obrotowy czy kalendarzowy?

Firma mająca rok obrotowy inny niż kalendarzowy ma obowiązek prezentowania danych za rok kalendarzowy.

66. Czy musimy wypełniać Część VI dotyczącą podmiotów z kapitałem zagranicznym, jeśli w ciągu roku udziały zagraniczne zostały sprzedane?

Tak, jednostka sprawozdawcza ma obowiązek wypełnić Część VI jeśli w ciągu roku udziały zagraniczne zostały sprzedane. Dane we wszystkich pytaniach należy wykazać za okres, w którym jednostka posiadała kapitał zagraniczny.

67. Czy spółka, której udziałowcem jest osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego, ale mająca Kartę Stałego Pobytu powinna wypełniać Część VI dotyczącą podmiotów z kapitałem zagranicznym?

W Części VI udziałowiec, który nie posiada polskiego obywatelstwa jest traktowany jako udziałowiec zagraniczny. Spółka, której udziałowcem jest osoba fizyczna nieposiadająca obywatelstwa polskiego, ale mająca Kartę Stałego Pobytu, ma obowiązek wypełnić Część VI.

68. Czy obcokrajowiec będący udziałowcem jednostki, który przyjął polskie obywatelstwo stanowi udziałowca zagranicznego w rozumieniu założeń do badania?

W Części VI udziałowiec mający polskie obywatelstwo (również podwójne obywatelstwo) jest traktowany jako udziałowiec krajowy.

69. Jak rozumieć pojęcie „grupa kapitałowa” (Część VI Dział 1 pytanie 3)?

Grupa kapitałowa - to jednostka dominująca wraz z jednostkami zależnymi (zgodnie z definicją grupy kapitałowej wg art. 3 ust. 1 pkt 44 ustawy o rachunkowości z dnia 29 września 1994 r. (Dz. U. z 2021 r. poz. 217)). Grupa kapitałowa, za wyjątkiem szczególnych przypadków wskazanych w w/w ustawie, sporządza skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

70. Jak rozumieć pojęcie „grupa przedsiębiorstw” (Część VI Dział 1 pytanie 3)?

Grupa przedsiębiorstw - Grupa przedsiębiorstw oznacza co najmniej dwa przedsiębiorstwa samodzielne pod względem prawnym, jednak wzajemnie od siebie zależnych gospodarczo ze względu na istniejące między nimi powiązania w zakresie kontroli. W ramach grupy wyodrębnia się powiązania pomiędzy jednostką dominującą a jednostkami zależnymi. Grupa przedsiębiorstw może powstać zarówno w wyniku ukształtowania się określonych stosunków prawnych, jak i w wyniku wywierania przez jedno przedsiębiorstwo decydującego wpływu na działalność innego, w tym na skutek zawarcia umowy. Jako kryterium istnienia grupy należy przyjąć istnienie wspólnego ośrodka podejmowania decyzji ekonomicznych wyznaczających strategię działania. Grupa przedsiębiorstw może mieć więcej niż jeden ośrodek decyzyjny, szczególnie do podejmowania decyzji w zakresie strategii, produkcji, sprzedaży, podatków, polityki finansowej. Tworzy całość gospodarczą, upoważnioną do dokonywania wyborów, zwłaszcza

dotyczących jednostek, które obejmuje. W ramach grupy przedsiębiorstw można często wyodrębnić podgrupy.

71. Czy pojęcia wewnątrzwspólnotowe nabycie oraz wewnątrzwspólnotowa dostawa powinny być traktowane odpowiednio jako import i eksport?

Tak. W Części VI eksport/import jest traktowany równoznacznie z pojęciem wywóz/przywóz spoza granic Polski.

72. Czy wartość zakupów z importu (Część VI Dział 1 punkt 12.1.) podawać łącznie z podatkiem VAT?

Wartość zakupów z importu należy podać bez VAT.

73. Czy w Części VI Dział 1 w pytaniu 12.1. podpunkt „c)”, dotyczącym importu usług, należy wykazać wartość pożyczki zagranicznej?

Nie. Kredyty i pożyczki zagraniczne nie powinny być ujmowane w tym punkcie.

74. W którym punkcie Części VI wykazać nakłady na środki trwałe - jeśli poniesiono je za granicą, a dotyczą środków trwałych, sprowadzonych do Polski?

Import środków trwałych powinien być wykazany w Części VI Dział 1 w punkcie 12.1 podpunkt „d)” oraz w punktach: 14.1 i 14.2, jako nowe nakłady inwestycyjne.

75. Czy w Części VI Dział 1, pytaniu 14 należy wykazywać nakłady na wartości niematerialne i prawne?

W pytaniu 14 należy wykazywać również nakłady na wartości niematerialne i prawne.

76. Czy w Części VI Dziale 1 w pytaniu 14.1 wykazywać nakłady na wszystkie aktywa trwałe (łącznie z wartościami niematerialnymi i prawnymi, inwestycjami długoterminowymi, należnościami długoterminowymi) czy też wyłącznie na rzeczowe aktywa trwałe?

W punkcie 14.1 wykazujemy wszystkie nakłady na aktywa trwałe.

77. Jakie nakłady wykazujemy w Części VI Dział 1 punkt 16.1 - czy nakłady na aktywa trwałe zakupione za granicą i wwieszone do Polski czy nakłady na aktywa, które pozostały za granicą?

W punkcie 16.1 wykazuje się tylko nakłady na aktywa, które zostały za granicą.

78. Czy wartość importu środków trwałych powinna być wykazana w nakładach poniesionych za granicą (Część VI Dział 1 punkt 16)?

Nie. Import środków trwałych powinien być wykazany w Części VI Dział 1 w punktach: 12.1 podpunkt „d)” oraz 14.2, jako nakład poniesiony w Polsce.

Część VI. „Podmioty z kapitałem zagranicznym”, Dział 2. „Kapitały”

79. Kogo mam rozumieć pod pojęciem osoby fizycznej nieposiadającej obywatelstwa polskiego (kategoria 1)? Czy obcokrajowiec, który mieszka w Polsce i posiada kartę stałego pobytu, jest zaliczany do tej kategorii?

Osobę fizyczną zaliczamy do kategorii osób zagranicznych, gdy:

- 1) nie posiada obywatelstwa polskiego i ma miejsce zamieszkania za granicą,
- 2) nie posiada obywatelstwa polskiego i ma miejsce zamieszkania w Polsce.

Obcokrajowiec, który mieszka w Polsce i posiada kartę stałego pobytu, jest zaliczany do tej kategorii, ponieważ nie posiada obywatelstwa polskiego.

Osobę fizyczną uznajemy za krajową, gdy:

- 1) posiada obywatelstwo polskie i ma miejsce zamieszkania w Polsce,
- 2) posiada obywatelstwo polskie i ma miejsce zamieszkania za granicą.

UWAGA:

Osobę fizyczną posiadającą podwójne obywatelstwo, w tym polskie, traktujemy jako osobę krajową.

80. Jak rozumieć pojęcie osoby prawnej z siedzibą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zależnej od podmiotów zagranicznych (kategoria 4)?

Za osobę prawną z siedzibą na terenie Rzeczypospolitej Polskiej zależną od podmiotów zagranicznych uważa się podmiot polski kontrolowany pośrednio lub bezpośrednio przez jednostkę dominującą najwyższego szczebla / głowę grupy / jednostkę macierzystą z siedzibą za granicą.

81. Jak należy wykazać udziałowca krajowego zależnego od podmiotów zagranicznych?

W Części VI udziałowiec krajowy zależny od podmiotu zagranicznego traktowany jest jak udziałowiec zagraniczny:

- 1) Należy wypełnić Część VI Dział 2 punkt 1.1 wiersz 05 – Kapitał zagraniczny
- 2) Należy wypełnić wszystkie rubryki w Części VI Dział 2 punkt 1.2, przy czym:
 - w kolumnie 3 (kategoria udziałowca) należy wybrać „4”,
 - w kolumnie 3a należy wykazać REGON udziałowca z kategorią 4,
 - w kolumnach 5 i 9 wskazać symbol kraju podmiotu zagranicznego kontrolującego udziałowca krajowego.

Uwaga: w Części II, Dział 1 „Dane uzupełniające do bilansu” kapitał takiego udziałowca należy wykazać w wierszu 92 jako kapitał pozostałych krajowych jednostek prywatnych mimo, że w Części VI, Dział 2. „Struktura kapitałów” w wierszu 05 musi on zostać wykazany jako kapitał zagraniczny.

82. Co to jest rozproszony kapitał?

Kapitał rozproszony to kapitał, którego nie można przyporządkować konkretnym udziałowcom (np. w spółkach akcyjnych).

83. Jeżeli udziałowiec w trakcie roku sprawozdawczego pozbywa się kapitału zagranicznego, to które rubryki powinien wypełnić sprawozdawca by poprawnie zamknąć formularz?

Jeżeli firma na koniec roku sprawozdawczego nie posiada już kapitału zagranicznego, to w Części VI Dział 2 w punkcie 1.2 powinna wykazać udziałowców zagranicznych, którzy na początku roku posiadali udziały spółki oraz wypełnić

rubryki: 2, 3, 4, 5, 7 i 8 - przy czym w kolumnie 8 należy wpisać „0”. Kolumny: 6, 9 i 10 muszą pozostać puste.

84. Jak rozpisać udziały, gdy nastąpiła zmiana udziałowców w ciągu roku?

Gdy nastąpiła zmiana udziałowców w ciągu roku, należy wykazać wszystkich, którzy w roku sprawozdawczym posiadali udziały w firmie:

- 1) Należy wykazać udziałowca, który na koniec roku nie posiada już udziałów (kolumny: 6, 9 i 10 pozostają puste, natomiast w kolumnie 8 należy wpisać „0”),
- 2) Należy wykazać udziałowca, który nabył w ciągu roku udziały (wypełnia się wszystkie rubryki, przy czym w kolumnie 7 wpisuje się wartość „0”).

85. Proszę o szerszą definicję kraju końcowego właściciela kapitału.

Jest to kraj siedziby podmiotu, który kontroluje, bezpośrednio lub pośrednio, więcej niż połowę głosów na walnym zgromadzeniu wspólników lub więcej niż połowę udziałów i który nie jest kontrolowany przez żadną inną jednostkę.

Część VIII. „Organizacja funkcji biznesowych przedsiębiorstwa”

86. Jak rozumieć pojęcie „funkcja biznesowa”?

Funkcja biznesowa to zestaw zadań, które przedsiębiorstwo musi regularnie wykonywać w celu wprowadzenia produktu lub usługi na rynek. Zadania te mogą być wykonywane samodzielnie przez przedsiębiorstwo lub zlecane do wykonania na zewnątrz. Pełen zestaw funkcji biznesowych realizowanych przez przedsiębiorstwo obejmuje zadania związane z realizacją podstawowego celu działania przedsiębiorstwa (produkcja wyrobów i /lub świadczenie usług) oraz wszystkie

niezbędne aktywności wspierające (np. księgowość, kadry, obsługa informatyczna, itp.), podejmowane w celu realizacji głównej działalności przedsiębiorstwa.